

Op naar 2023

Nog enkele weken en dan is het al 2023. Terugkijkend was 2022 een turbulent jaar. Het was een jaar geleden ondenkbaar dat zich in het oosten van Europa een oorlog zou ontwikkelen die zoveel gevolgen zou hebben. Allereerst natuurlijk een immens drama voor de Oekraïners. Hiermee vergeleken zijn de effecten voor ons maar bijzaak. Maar dat de impact op onze sector zo groot zou zijn hadden weinigen voorspeld. Het bevestigt eens weer dat onze huidige samenleving erg afhankelijk is van een mondiaal netwerk.

2023 wordt een jaar van keuzes. Implementatie van het nieuwe GLB, een landbouwakkoord, Provinciale Staten verkiezingen enz. De turbulentie rond de Nederlandse landbouw zal ook in 2023 volop aanwezig blijven. En ook de akkerbouw zal de gevolgen hiervan blijven merken.

Als SPNA kijken we positief terug op 2022. Een goed onderzoeksjaar met daarin ook de opmaat naar boeiend onderzoek in de komende jaren. Dit perspectief geeft ons vertrouwen in de toekomst. Maar ook wij maken keuzes om de komende jaren ons werk nog beter te kunnen uitvoeren. Een aangepaste organisatie van ons onderzoeksteam hoort daarbij. Ook gaan we nog meer inzetten op kennisdeling, omdat het rendement van praktijkonderzoek meer en meer uit de kennisdeling moet komen. Allereerst voor u, maar ook de samenleving en de politiek, zullen wij blijven meenemen om opgedane kennis van de akkerbouw te delen.

Vanaf hier wensen wij, medewerkers en bestuur, u goede feestdagen en een voorspoedig 2023 toe!

Terugblik Groeiseizoen 2022

Afgelopen seizoen hebben we een ongekend vroeg voorjaar gehad. De grond viel mooi waardoor we de kans hebben gehad om de uien en bieten relatief vroeg te zaaien (eind maart). April deed wat hij wil. De eerste week april was koud met veel neerslag en zelfs een plaatselijk sneeuwdek. Gelukkig konden we vanaf half april beginnen met het poten van de eerste aardappelen. Het bleef toen droog tot in juni, waardoor alle werkzaamheden goed door konden lopen. Door de droogte hebben we op beide locaties de uien berekend. De stevige wind in mei/juni maakte het spuiten soms lastig.

De opbrengst van de wintertarwe was goed. Op de proefvelden van Ebelsheerd hebben verschillende rassen meer dan 14 ton/ha gehaald. De aardappeloogst kwam door de droogte later op gang, maar liep wel goed door. Ook de opbrengsten van de uien en bieten waren goed.

Oktober was warm en droog, waardoor de groenbemesters een boost kregen. Ook konden de wintergranen onder goede omstandigheden gezaaid worden.

Inmiddels is naast de afronding van 2022 de voorbereiding voor 2023 al in volle gang.

Vooruitblik naar het onderzoek van 2023

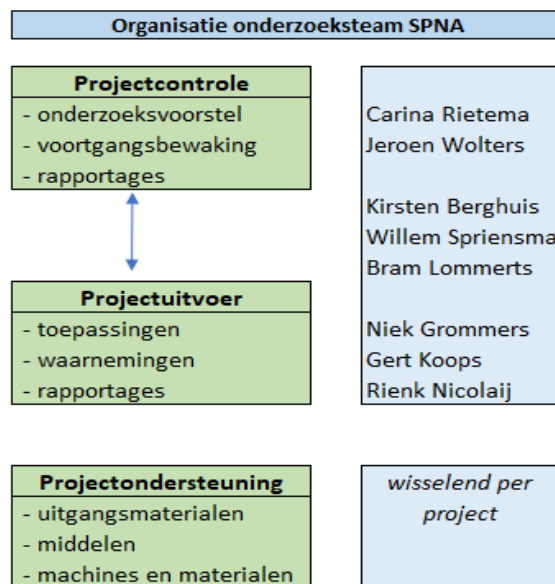
In 2023 zullen wij op beide locaties een extern perceel in gebruik hebben waarop een deel van het éénjarige onderzoek wordt neergelegd. Op de Kollumerwaard deden we dit het afgelopen jaar ook al. Aanleiding is de groei van het onderzoekareaal, waardoor wij steeds grotere uitdagingen krijgen met het inplannen van het onderzoek. Wij hanteren voor het onderzoek een zo ruim mogelijke rotatie om hiermee mogelijke beïnvloeding van resultaten door eerder uitgevoerd onderzoek op dat perceel te voorkomen. Deze gehuurde kavels geven wat extra 'rust' op onze eigen percelen. Het uitvoeren van het werk zal net als anders door onszelf gebeuren.

Wie moet u hebben als u wat wilt weten...

Zoals u wellicht heeft gemerkt ziet ons onderzoeksteam er nu anders uit dan een jaar geleden. De groei van ons onderzoekswerk is hier een belangrijke reden voor. Daarnaast kennen wij, evenals iedere andere organisatie, uiteraard personeelsverloop. Per saldo is ons team gegroeid. Daarnaast hebben we het afgelopen jaar nagedacht over de vraag hoe wij bij onze groeiende portefeuille optimaal onze kwaliteit kunnen blijven leveren en daarnaast ook voldoende ruimte houden voor de persoonlijke aandacht voor u als opdrachtgever of akkerbouwer. Dit heeft geleid tot de keuze om over te gaan naar één SPNA-onderzoeksteam en niet meer één team per SPNA-locatie. Wat zult u hiervan als opdrachtgever merken? In principe alleen dat u in de verschillende fases van uw project soms te maken zult krijgen met verschillende leden van ons team.

Hieronder is schematisch onze nieuwe organisatie, inclusief de huidige personen weergegeven. Hun contactgegevens kunt u vinden op onze site. Wij hebben er het volste vertrouwen in dat wij op deze wijze de kwaliteit van ons werk maximaal kunnen blijven leveren.

Instapproeven 2023

Zoals bij velen van u bekend, leggen wij ieder jaar een aantal instapproeven aan. De opzet hiervan is als volgt: SPNA zet een onderzoeksopzet op en vervolgens is het aan participanten om zich in te schrijven om deel te nemen met één of meerdere objecten. Op deze manier wordt het doen van onafhankelijk onderzoek heel eenvoudig en kunnen we samen de kosten laag houden.

Gewas	Locatie	Thema
Wintertarwe	Ebelsheerd	Fungicide/ziektebestrijding
Zaaiuien	beide	Onkruidbestrijding
Zaaiuien	beide	Biostimulanten/ plantversterkers
Pootaardappelen	Kollumerwaard	Groene beheersing Rhizoctonia
Pootaardappelen	Kollumerwaard	Biostimulanten/ plantversterkers
Veldbonen (winter-)	Beide	Fungicide/ziektebestrijding
Veldbonen (zomer-)	Ebelsheerd	Rassendemo

In bovenstaande tabel is zichtbaar welke instapproeven er in 2023 zullen zijn.

Begin februari versturen wij aan ons bestaande deelnemersnetwerk hiervoor de uitnodigingen. Mocht u ook willen deelnemen, zoek dan contact via onderzoek@spna.nl. Wij nemen u dan graag mee in onze mailing.

En mocht u nog andere onderzoekswensen hebben, laat ze ons weten en neem contact met ons op!

Doe dit wel tijdig, want vol is vol.

Ideeën voor plantaardige bemesting?

Binnen het EU-project trans4num krijgt SPNA de mogelijkheid onderzoek te doen naar plantaardige meststoffen. Dit is een project waarin veel Europese kennisorganisaties samenwerken. Onder het motto van “meten = weten” heeft SPNA binnen het project de rol van praktisch uitvoerend partner. We hebben hierdoor de mogelijkheid om de komende 4 jaar divers veldonderzoek uit te voeren m.b.t. plantaardige bemesting. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het vervangen van een deel van de huidige bemesting door compost/bokashi (eventueel van eigen akkerranden) of door andere plantaardige stromen. Ook het optimaliseren van de teelt van groenbemesters is een voorbeeld. De komende periode gaan wij het inhoudelijke onderzoeksvoorstel opstellen. Mocht u hiervoor nog ideeën hebben of hierover willen meedenken? Neem dan contact op met Jeroen Wolters: wolters@spna.nl 06-11880323.

Gezocht: helpende handjes!

In ons onderzoekswerk kennen we duidelijke arbeidspieken, waarvoor we voor het komende seizoen een aantal extra handen zoeken. Het gaat om het werken met (proefveld-) machines, maar ook ander veldwerk en hulp bij het verwerken van monsters. Het betreft niet alleen werkzaamheden rond zaai-/poot- en oogsttijd, dus mogelijk ook interessant voor **agrarische ZZP'ers die wat extra uitdaging zoeken**. Zelfstandig kunnen werken en

motivatie is wel belangrijk. Ben je mogelijk geïnteresseerd of zou je meer informatie willen?, zoek gerust contact met ons via info@spna.nl, of specifiek met één van ons via <https://www.spna.nl/medewerkers/> Ook voor stagiaires, studenten of scholieren zijn er mogelijkheden, zoek gerust contact!

Bezoek van LNV

Regelmatig komen er bij ons organisaties op bezoek die wij bijpraten over ontwikkelingen in de akkerbouwsector. Wij vinden dat belangrijk omdat er nog veel onwetendheid is over de akkerbouw en de ontwikkelingen die er in de sector gaande zijn.

Op 9 december was een delegatie van LNV bij SPNA te gast. 's Morgens hebben we ze bijgepraat over de ontwikkelingen in het gebied rond verduurzaming van de akkerbouw en de daarbij horende praktische uitdagingen.

's Middags zijn we met hen op bezoek geweest bij twee akkerbouwers in de omgeving van de Kollumerwaard. Het was een dag met goede gesprekken en veel positieve reacties.

Genieten in het veld

Afgelopen week was onze collega Bonne 's in het veld bezig en maakte deze foto. Wij vinden hem zo mooi dat wij hem u niet willen onthouden.

20 december Ebelsheerd
Veld-demonstratie groenbemesters
ANOG-lezing over akkerranden en
verwaarden maaisel.

Op Ebelsheerd is een veld-demo gerealiseerd met 8 verschillende soorten groenbemesters. Hoe hebben de groenbemesters zich ontwikkeld tussen het moment van zaaien en nu? De leveranciers van de mengsels nemen u mee langs de groenbemesters op het veld.

Op SPNA-Ebelsheerd en PPO-Valthermond zijn dit jaar proeven aangelegd met meerjarige akkerranden. Ook loopt er onderzoek naar het verwaarden van maaisel van akkerranden en schouwpaden tot bokashi. Marjon Schultinga van de ANOG zal een toelichting geven op deze onderzoeken en wat we ervan willen leren.

Aanvang 13.00 uur. Aanmelden is niet verplicht, wel gewaardeerd via onderzoek@spna.nl

Deze bijeenkomst wordt mogelijk gemaakt door

Prachtige beelden uit Marokko en Israël

The Potato Valley heeft recent een film laten maken over hoe Nederlandse pootaardappelen de wereld voeden. De film laat de ontvangers van de pootaardappelen in Marokko en Israël aan het woord. In Israël wordt op een moderne manier met veel techniek aardappelen geteeld. In Marokko lijkt, in vergelijking met de teelt en productie in ons land, de tijd stil te hebben gestaan. Toch zweren beide landen bij pootaardappelen uit Nederland. De film laat zien waarom onze regio zo geschikt is voor de teelt van pootaardappelen. De film duurt ongeveer 15 minuten, maar is erg de moeite waard! Bekijk de film op www.thepotatovalley.nl/film

Wij wensen u goede feestdagen en een voorspoedig 2023!

E: info@spna.nl

W: <http://www.spna.nl>

T: 0594 - 688615

Stichting Proefboerderijen Noordelijke Akkerbouw (SPNA) is een onderzoeksinstituting voor de akkerbouw in Noord-Nederland. SPNA beschikt over twee proefboerderijen: Proefboerderij Kollumerwaard in Munnekezijl (132 ha lichte kleigrond, met zowel een gangbaar als een biologisch bouwplan) en Proefboerderij Ebelsheerd in Nieuw Beerta (112 ha zware kleigrond, met een gangbaar en biologisch bouwplan).